

Warszawa, dnia 24 października 2022 r.

**Sąd Apelacyjny
w Warszawie
II Wydział Karny
Pl. Krasińskich 2/4/6
00-207 Warszawa
za pośrednictwem
Sądu Okręgowego w Warszawie
XVIII Wydział Karny
al. „Solidarności” 127, 00-898 Warszawa**

Wnioskodawca: Zbigniew Sarata
/adres w aktach/
zastępowany przez
adw. Antoniego Łepkowskiego
/adres w aktach/

Strony:

1. **Prokurator**
2. **Organ reprezentujący Skarb Państwa:** Komendant
Stołeczny Policji
ul. Nowolipie 2, 00-150 Warszawa
repr. przez radcę prawnego
Grażynę Michnał - Gabryelską
(doręczenia na adres strony)

Sygn. akt XVIII Ko 76/21

**APELACJA ORGANU REPREZENTUJĄCEGO SKARBU PAŃSTWA:
KOMENDANTA STOLECZNEGO POLICJI**

od wyroku z dnia 28 września 2022 r. sygn. akt XVIII Ko 76/21 Sądu Okręgowego w Warszawie (doręzonego stronie wraz z uzasadnieniem w dniu 20 października 2022 r.).

Działając w imieniu organu reprezentującego Skarbu Państwa Komendanta Stołecznego Policji, (pełnomocnictwo w aktach) na podstawie art. 425 § 1-3 k.p.k., art. 427 § 1 i 2 k.p.k. i art. 444 k.p.k., zaskarżam powyższy wyrok w całości na niekorzyść Wnioskodawcy.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucam:

1. na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku polegający na niezasadnym

przyjęciu, iż organem reprezentującym Skarb Państwa jest Komenda Stołeczna Policji, a nie Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (następca **Urząd Ochrony Państwa**), gdy w świetle materiału dowodowego i na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 września 1990 r. w sprawie zasad stopniowego przekazywania kompetencji i mienia Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa jednostkom Policji i Urzędu Ochrony Państwa (Dz.U. z 1990 nr 64 poz. 381) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przejął **kompetencje w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa**, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego oznaczenia organu Skarbu Państwa i zasądzenia roszczeń pieniężnych od Skarbu Państwa – Komendy Stołecznej Policji,

2. na podstawie art. 438 pkt 1a k.p.k. obrazę przepisu prawa materialnego, tj. § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 września 1990 r. w sprawie zasad stopniowego przekazywania kompetencji i mienia Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa jednostkom Policji i Urzędu Ochrony Państwa (Dz.U. z 1990 nr 64 poz. 381), na mocy tego przepisu obecnie Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (następca **Urzędu Ochrony Państwa**) przejął **kompetencje w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa**, poprzez jego niezastosowanie, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego oznaczenia organu Skarbu Państwa i zasądzenia roszczeń pieniężnych od Skarbu Państwa – Komendy Stołecznej Policji,
3. na podstawie art. 438 pkt 1a k.p.k. obrazę przepisu prawa materialnego, tj. art. 8 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1693) w zw. z art. 554 § 2a w zw. z art. 554 § 2b pkt 3 k.p.k. poprzez nieprawidłową wykładnię, prowadzącą do uznania Komendy Stołecznej Policji za organ obowiązany do zapłaty zadośćuczynienia i odszkodowania jako *statio fisci* Skarbu Państwa, podczas gdy z przepisu wynika, że odpowiedzialnym za zapłatę jest wprost Skarb Państwa, a udział organu reprezentującego Skarb Państwa, ma jedynie charakter udziału reprezentanta procesowego Skarbu Państwa w postępowaniu sądowym, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego zasądzenia zadośćuczynienia od Skarbu Państwa – Komendy Stołecznej Policji,
4. ewentualnie, gdyby Sąd rozpoznający sprawę nie uznał słuszności zarzutów postawionych w pkt 1,2 i 3 niniejszego pisma, na podstawie art. 438 pkt 1a k.p.k. zarzucam obrazę przepisu prawa materialnego poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1693) w zw. z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1882 ze zm.) poprzez przyjęcie, że organem Policji występującym w roli *statio fisci* Skarbu Państwa jest Komenda Stołeczna Policji, stanowiąca jedynie aparat pomocniczy, a nie Komendant Stołeczny Policji, będący organem Policji na obszarze części

województwa mazowieckiego zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 3 i 4 ustawy o Policji, co w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowego oznaczenia *statio fisci* Skarbu Państwa i zasądzenia roszczeń pieniężnych od Skarbu Państwa – Komendy Stołecznej Policji,

5. na podstawie art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść orzeczenia polegający na niezasadnym przyjęciu, iż kwota w wysokości 200 000 zł z tytułu zadośćuczynienia będzie stanowiła adekwatną rekompensatę za krzywdę doznaną przez wnioskodawcę z powodu wydania i wykonania decyzji o internowaniu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1693) podczas gdy prawidłowa – to jest znajdująca oparcie w kryteriach art. 7 kpk – ocena zgromadzonych dowodów w niniejszej sprawie winna prowadzić do wniosku, że wysokość zasądzonej kwoty jest nadmiernie wygórowana,
6. na podstawie art. 438 pkt 3 kpk błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku polegający na niezasadnym przyjęciu, iż Wnioskodawca przez okres internowania i po pracowałby nadal na umowach cywilnoprawnych i poniósł szkodę w wysokości 60 024 zł na skutek wydania i wykonania decyzji o internowaniu, gdy prawidłowe wnioski z materiału dowodowego prowadzą do ustalenia, iż Wnioskodawca nie miał umowy o pracę, świadczył usługi na podstawie umów okresowych, od miesiąca grudnia 1980 roku nie była zawarta kolejna umowa z Wnioskodawcą, gdy internowanie nastąpiło 13.12. 1980 roku, nie mógł liczyć na stałość zatrudnienia, a w związku z powyższym nie poniósł szkody uzasadniającej zasądzenie odszkodowania, co miało wpływ na treść wyroku.

Wnoszę o:

- zawiadomienie o niniejszym postępowaniu, celem wzięcia udziału w postępowaniu jako organu reprezentującego Skarb Państwa Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego albowiem roszczenia Wnioskodawcy wynikają z działalności ówczesnej Służby Bezpieczeństwa a nie Milicji i ewentualnie o zwolnienie od udziału w sprawie Komendanta Stołecznego Policji w Warszawie
- zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez oddalenie wniosku co do zasądzonych kwot zadośćuczynienia i odszkodowania,

- ewentualnie gdyby Sąd rozpoznający sprawę uznał zasądzenie zadośćuczynienia za uzasadnione, wnoszę o zmianę zaskarżonego orzeczenia w pkt 1 poprzez obniżenie kwoty przyznanego zadośćuczynienia i oddalenie żądania w pozostałej części.

- niezależnie od powyższego wnoszę o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez zasądzenie kwot bezpośrednio od Skarbu Państwa, bez dalszego oznaczenia *statio fisci* Skarbu Państwa,

- w razie gdyby Sąd rozpoznający sprawę nie uznał słuszności zarzutów wskazanych w pkt 1, 2, 3 niniejszego pisma, wnoszę w sposób ewentualny o zmianę zaskarżonego wyroku w pkt 1 poprzez wskazanie *statio fisci* Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji,

- ewentualnie wnoszę o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Warszawie na podstawie art. 8 ust.1 i art. 13 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1693) zasądził od Skarbu Państwa- Komendy Stołecznej policji na rzecz Zbigniewa Saraty kwotę 60 024 zł tytułem odszkodowania oraz kwotę 200 000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynikłą z wydania i wykonania decyzji Komendanta Wojewódzkiego MO w Warszawie o internowaniu z dnia 12.12. 1981 r. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.

Z wyrokiem Sądu Okręgowego nie sposób się zgodzić.

Analiza stanu prawnego i faktycznego sprawy wskazuje na brak legitymacji Komendanta Stołecznego Policji jako organu Skarbu Państwa, który powinien być stroną w niniejszym postępowaniu.

Zgodnie z art. 554 § 2b kodeksu postępowania karnego, który na mocy art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego, ma odpowiednie zastosowanie w tej sprawie - organem reprezentującym Skarb Państwa jest organ, który dokonał zatrzymania (w tym wypadku internowania).

Komendant Stołeczny Policji w Warszawie jako organ Skarbu Państwa nie może być uznany w świetle dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń oraz zebranego materiału dowodowego za organ, który ponosi odpowiedzialność za internowanie Pana Zbigniewa Saraty albowiem internowanie było efektem działań Służby Bezpieczeństwa. Wprawdzie formalnie decyzje o internowaniu podpisał Komendant Wojewódzki MO, tym niemniej

wydanie tych decyzji oraz ich realizacja należały do zakresu działania ówczesnej Służby Bezpieczeństwa, a nie ówczesnej Milicji.

W niniejszej sprawie powinien mieć zastosowanie § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 4 września 1990 r. w sprawie zasad stopniowego przekazywania kompetencji i mienia Milicji Obywatelskiej i Służby Bezpieczeństwa jednostkom Policji i Urzędu Ochrony Państwa (Dz.U. z 1990 nr 64 poz. 381). **W myśl tego przepisu kompetencje w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez byłych funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej przejęła Policja natomiast kompetencje w zakresie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa przejął Urząd Ochrony Państwa.** Cytowane rozporządzenie zostało wydane na podstawie art. 146 ust. 4 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji oraz w związku z art. 129 ust. 2 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa, ponieważ na mocy tych ustaw zlikwidowano MO i SB oraz powołano Policję i Urząd Ochrony Państwa. Z kolei – ponieważ w późniejszym czasie, na mocy art. 221 ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (t.j Dz.U. z 2022 poz.557 ze zm) zniesiono Urząd Ochrony Państwa – jego kompetencje przejęła Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Zatem to Szef ABW a nie Komendant Stołeczny Policji jest w tym wypadku organem, o którym mowa w art. 554 § 2b kodeksu postępowania karnego i to ten organ powinien brać udział w postępowaniu.

Należy nadto zwrócić uwagę, że problem właściwego definiowania struktur organów bezpieczeństwa PRL, zwłaszcza w odniesieniu do jednostek Służby Bezpieczeństwa występuje niezwykle często. Formalnie, aż do 1983 roku SB nie była wszakże nawet wymieniana w publikowanych aktach prawnych. Najważniejszymi niejawnymi dokumentami regulującymi zasady funkcjonowania aparatu bezpieczeństwa były kolejno Instrukcja nr 03/60 z 2 lipca 1960 r. o podstawowych środkach i formach pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa (załącznik do zarządzenia nr 0121/60 Ministra Spraw Wewnętrznych z 2 lipca 1960 r.) oraz Instrukcja o pracy operacyjnej Służby Bezpieczeństwa resortu spraw wewnętrznych (załącznik do zarządzenia nr 006/70 Ministra Spraw Wewnętrznych z 1 lutego 1970 r.).

W realiach PRL powszechnie wiadomym było, że zadania dotyczące inwigilowania i prześladowania członków ówczesnej opozycji demokratycznej wykonywali funkcjonariusze SB a nie Milicji. Taki podział zadań był szczególnie widoczny w okresie stanu wojennego, choć formalnie wszyscy funkcjonariusze SB byli milicjantami. Dlatego przy rozstrzyganiu zagadnień związanych z istnieniem, organizacją i funkcjonowaniem aparatu bezpieczeństwa PRL należy przede wszystkim uwzględniać wewnętrzne unormowania ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Jeśliby to pomijać, to można dojść do wniosku, że do 1983 Służba Bezpieczeństwa nie istniała, choć oczywiście wniosek taki jest absurdalny i sprzeczny z ówczesnymi realiami oraz wiedzą historyczną.

Sąd w uzasadnieniu wyroku 4.1 dowody będące podstawą ustalenia faktów wskazał „(...) możliwe były ustalenia, że Wnioskodawca był przedmiotem zainteresowania służb bezpieczeństwa PRL, aktywnie działał w opozycji demokratycznej na przełomie lat 70 i 80

(...)”. Wskazać również należy, iż z akt przesłanych przez IPN tj. IPN BU 0222/92/1 52872/II/1 wynika, że działania wobec Wnioskodawcy inwigilowania i prześladowania wobec Wnioskodawcy podejmowali funkcjonariusze Wydziału IV Departamentu III MSW, która, jak podaje również Wikipedia była komórka organizacyjna Służby Bezpieczeństwa. Z k- 94 w/w akt IPN wynika, że również postanowienie o zastrzeżeniu wyjazdu za granicę podpisał Naczelnik Wydziału IV Departamentu III MSW.

Uzasadniając zarzut wskazany w pkt 3 niniejszego pisma skarżący wyjaśnia, że istotą przedmiotowej wady orzeczenia jest błędne zasądzenie kwoty zadośćuczynienia od Skarbu Państwa ze sprecyzowaniem podmiotu odpowiedzialnego jako Komendy Stołecznej Policji (właściwie Komendanta Stołecznego Policji o czym będzie w dalszej części pisma – zarzut z pkt 4).

Skarżący zajmuje stanowisko, że przedmiotowa wada orzeczenia ma w istocie źródło w nieprawidłowej wykładni normy prawnej art. 8 ust. 1 w zw. z ust. 3 ustawy z dnia 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tj. Dz.U. z 2021r. poz. 1693) (dalej; ustawa lutowa), art. 552 § 4 w zw. z art. 554 § 2a w zw. z art. 554 § 2b pkt 3 k.p.k. dokonanej w wyroku Sądu Okręgowego. Reguły wykładni językowej art. 8 ust. 1 i ust. 3 ustawy lutowej, jak i art. 552 § 4 k.p.k. wskazują, iż wnioskodawca może ubiegać się o zasądzenie odszkodowania i zadośćuczynienia za wydanie i wykonanie decyzji o internowaniu od Skarbu Państwa. Na gruncie art. 554 § 2a k.p.k. (przepis prawa procesowego) wskazuje się, że jedną ze stron działających w postępowaniu z wniosku o zasądzenie zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie jest Skarb Państwa. Uprawnienie do reprezentowania ww. strony w postępowaniu przysługuje organom wykonującym określone czynności w sprawie, w tym wypadku zgodnie z art. 554 § 2b pkt 3 k.p.k. jest to organ, który dokonał zatrzymania. Skarżący zajmuje stanowisko, że brak jest podstaw do rozszerzania wyniku wykładni językowej art. 8 ust. 1 ustawy lutowej i art. 552 § 4 k.p.k. także z uwzględnieniem brzmienia dalszych przepisów procesowych. Przez posłużenie się w początkowej części art. 554 § 2b k.p.k. zwrotem „organem reprezentującym Skarb Państwa” ustawodawca wskazuje jedynie organ prawnie umocowany do dokonywania czynności procesowych w sprawie (zastępstwo procesowe). Ustawodawca nie precyzuje, że wskazany organ jest również odpowiedzialny za zapłatę roszczenia, nie dodano zapisu, że ze środków Skarbu Państwa, których dysponentem jest właśnie ów organ, miałyby nastąpić zaspokojenie roszczenia wnioskodawcy.

Prezentowany przez skarżącego sposób interpretacji ma również oparcie w uzasadnieniu do projektu ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy — Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1694), którą wprowadzono obecne brzmienie art. 554 k.p.k. Jak stanowi fragment uzasadnienia do rzeczonej zmiany art. 554 k.p.k. „projektowane regulacje mają na celu wzmocnienie ochrony interesów majątkowych Skarbu Państwa w tym postępowaniu i jednoznaczne wskazanie, który z organów Państwa odpowiada za ich ochronę w danym postępowaniu” (tak Druk sejmowy nr 3251 z dnia 21 lutego 2019 r , VIII kadencja.).

Posługując się odesłaniem do spraw analogicznych, sprecyzowanie odpowiedzialności Skarbu Państwa przez wskazanie Komendy Stołecznej Policji dokonane przez Sąd Okręgowy jest wyjątkiem w orzecznictwie. Zasadzając zadośćuczynienie za wydanie i wykonanie decyzji o internowaniu Sądy wskazują jako zobowiązanego do zapłaty wprost Skarb Państwa (tak Sąd Apelacyjny w Katowicach, II Wydział Karny w wyroku z dnia 18.11. 2020r. sygn. akt II Aka 144/20, Sąd Okręgowy w Warszawie w wyroku z dnia 2.12. 2021 r. sygn. akt XVIII Ko 67/21 niepubl.)

Istotą zarzutu opisanego w pkt 4, wnoszonego w sposób ewentualny, tylko w razie gdyby Sąd rozpoznający sprawę nie przychylił się do zarzutów z pkt 1, 2 i 3 niniejszego pisma, jest nieprawidłowość dokonanego oznaczenia *statio fisci* Skarbu Państwa w wyroku, gdzie określono, iż zadośćuczynienie i odszkodowanie (pkt 1 wyroku) zasądza się od „Skarbu Państwa – Komendy Stołecznej Policji”, ale ujęta z perspektywy cywilistycznej. Skarb Państwa, stanowiący uzewnętrznienie Państwa w sferze *dominium*, występuje w obrocie prawnym w sposób specyficzny. Zgodnie z art. 33 k.c. Skarb Państwa jest osobą prawną, ale nie posiada organów jak osoba prawna w klasycznym ujęciu. Przytaczając za piśmiennictwem: „wynika to przede wszystkim z faktu, że struktura prawna Skarbu Państwa jest złożona i rozbudowana, a nadto te same jednostki, oprócz wykonywania funkcji związanych z zarządzeniem mieniem skarbowym, mają do spełnienia liczne funkcje publiczne. Jako ugruntowany należy uznać pogląd, który przyjmuje, że Skarb Państwa podczas dokonywania czynności prawnych posługuje się różnymi państwowymi jednostkami organizacyjnymi bez osobowości prawnej (*stationes fisci*), które jednak nie mają statusu organów osoby prawnej”¹.

Wskazanie Komendy Stołecznej Policji jako *statio fisci* Skarbu Państwa jest nieprawidłowe, ponieważ Komenda Stołeczna Policji jest w myśl art. 6 ust. 5 ustawy o Policji aparatem pomocniczym Komendanta Stołecznego Policji. To Komendant Stołeczny Policji jest organem administracji rządowej na obszarze m. st. Warszawy oraz powiatów sąsiednich (art. 6 ust. 1 pkt 1 w zw. z ust. 3 i 4 ustawy o Policji) oraz jest umocowany do reprezentowania Skarbu Państwa w zakresie spraw związanych z własną właściwością. Skarb Państwa – Komendant Stołeczny Policji jest stroną umów cywilnoprawnych i występuje jako strona postępowań sądowych o charakterze cywilnoprawnym. Tym samym w omawianym ujęciu prawidłowym rozstrzygnięciem byłoby wskazanie w zaskarżonym wyroku „Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji”.

Zarzut z pkt 5 niniejszego pisma dotyczy wprost niezasadności zasądzenia zadośćuczynienia oraz nieadekwatności przyznanej kwoty zadośćuczynienia w stosunku do rozmiaru doznanej krzywdy. Uzasadnienie zaskarżonego wyroku stanowi, że w rezultacie wydania i wykonania decyzji o internowaniu wnioskodawca z pewnością doznał szkody

¹ G. Bieniek, *Rozdział I Skarb Państwa jako szczególna osoba prawna* [w:] G. Bieniek, H. Pietrkowski, *Reprezentacja Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego*, H. Pietrkowski, Warszawa 2013 (<https://sip.lex.pl/#/monograph/369302394/238799?tocHit=1> dostęp: 2021-11-08 14:39), pogląd oparty m.in. na postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 1995 r. I CRN 24/95.

niematerialnej (krzywdy), co czyni zgłoszone przez niego roszczenie o zadośćuczynienie usprawiedliwionym co do zasady.

Wysokość zadośćuczynienia musi być utrzymana w rozsądnych granicach odpowiadających aktualnym warunkom życia i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, przy czym zgodnie z art. 445 § 2 k.c. zadośćuczynienie winno być „odpowiednie”. Ustawodawca nie sprecyzował zasad ustalenia wysokości takiego zadośćuczynienia. Tak więc ustalenie, jaka kwota w konkretnych okolicznościach jest „odpowiednia” należy do swobodnego uznania sędziowskiego i nie może być „dowolna”. Musi uwzględniać wszystkie okoliczności sprawy (wyrok SA w Katowicach z dnia 1.06.2014r., sygn. Akt. II Aka 150/14). Odpowiednia suma zadośćuczynienia musi mieć „charakter kompensacyjny rozumiany jako odczuwalna wartość ekonomiczna, odpowiadająca aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, przy czym z jednej strony nie może być wartością nadmierną w stosunku do doznanej krzywdy, a z drugiej musi uwzględniać jej indywidualny wymiar, w tym konkretne cierpienia fizyczne i psychiczne oraz ich rodzaj, czas trwania i natężenia.

W wyniku przeprowadzonego postępowania i zebrania materiału dowodowego Sąd I instancji ustalił rodzaj dolegliwości, jakich doznał Wnioskodawca w związku z okolicznościami internowania. Jednakże oceniając stopień powyższych dolegliwości i rozmiar krzywdy w sposób zaprezentowany w zaskarżonym orzeczeniu dopuszczono się błędów. Okoliczności podnoszone w niniejszym postępowaniu, zdaniem skarżącego stanowią wystarczającą podstawę do uznania, że kwota 200 000 zł jest kwotą wygórowaną, nie spełniającą wymogu „odpowiedniości” stanowiącą główną regułę zasądzenia zadośćuczynienia (zwrotem „odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę” ustawodawca posługuje się w art. 445 k.c. i w art. 448 k.c.). Ustalając wysokość zadośćuczynienia pod uwagę winno się brać wszystkie okoliczności sprawy, doświadczenie życiowe oraz współczesny standard życia społeczeństwa. Postawić należy pytanie, czy kwota 200 000 zł zadośćuczynienia odpowiada współczesnemu poziomowi życia społeczeństwa, także z uwzględnieniem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw (obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego). Jak wskazał w uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy w Warszawie VIII Wydział Karny z dnia 2 sierpnia 2017 roku sygn. akt VIII Ko 21/17, jako swoisty punkt wyjścia dla wszelkich wyliczeń jest, dość powszechnie przyjmowana wysokość przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w dacie orzekania, bo to ona stanowi konkretny ekonomiczny parametr odzwierciedlający aktualny uśredniony poziom życia ludności. Wskazać należy, że jak ustalił Sąd I instancji liczba osób w pomieszczeniach z upływem czasu uległa zmniejszeniu, wnioskodawca nie doznał żadnego cierpienia fizycznego, wynikającego z działania osób trzecich, tj. naruszenia nietykalności cielesnej od osób, które zatrzymywały internowanych, pilnowały podczas transportu, czy osadzenia, a także przesłuchania. Wskazano, że zarówno zatrzymanie jak i też pobyt w ośrodku odosobnienia, przebiegało bez użycia siły.

Wskazać w tym miejscu należy, iż jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 19.04. 2006 roku sygn.akt. II Pk 245/2005. OSNP 2007, nr 7-8, poz. 101) Sąd nie ma obowiązku zasądzenia zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w każdym przypadku

naruszenia dóbr osobistych. Przy stosowaniu tego przepisu sąd bierze pod uwagę całokształt okoliczności faktycznych, w tym winę sprawcy naruszenia dóbr osobistych i jej stopień oraz rodzaj naruszonego dobra. Ponieważ celem przyznania ochrony w formie majątkowej jest zrehabilitowanie i złagodzenie doznanej krzywdy moralnej – dlatego judykatura przyjmuje, że znikomość ujemnych następstw może być podstawą oddalenia powództwa o przyznanie zadośćuczynienia na rzecz pokrzywdzonego (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2008 r., I ACa 1150/06, OSAW 2008, nr 4, poz. 110).

W podobnym kierunku wypowiedział się Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 14 czerwca 2018 r. sygn. akt II KK 175/18 na gruncie art. 445 § 1 k.c., gdzie wskazuje, że zadośćuczynienie zostało unormowane jako świadczenie fakultatywne, co oznacza, że sąd może odmówić jego zasądzenia nawet wtedy, gdy formalnie spełnione zostały przesłanki uzasadniające jego przyznanie.

Zarzut z pkt 6 niniejszego pisma dotyczy wprost niezasadności zasądzenia odszkodowania. Sąd I instancji w uzasadnieniu wyroku przyjął, iż na skutek wydania i wykonania decyzji o internowaniu Wnioskodawca nie mógł podjąć żadnej pracy przez okres łącznie 12 miesięcy i 15 dni. Skarżący podnosi, iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, nie daje podstaw do przyjęcia, iż Wnioskodawca, gdyby nie został internowany nadal pracowałby na umowach cywilnoprawnych, a tym samym, że poniósł szkodę w wysokości 60 024 zł na skutek wydania i wykonania decyzji o internowaniu. Wskazać należy, iż wykaz wypłat z tytułu prac umownych Pana Zbigniewa Saraty sporządzony na podstawie archiwalnych list płatniczych przez Politechnikę Warszawską (k-15 pismo z Biura Spraw Osobowych Politechniki Warszawskiej) wskazuje, iż Wnioskodawca miał zawartą ostatnią umowę cywilnoprawną z okresem obowiązywania od 2.11.81 do 30.11.81 roku. W związku z powyższym podkreślić należy, iż nie została zawarta z Wnioskodawcą umowa od 1.12. 1981 roku. Podkreślić również należy, iż internowanie nastąpiło decyzją z dnia 12.12. 1981 roku. W świetle powyższego, gdyby była zawarta kolejna umowa byłaby wykazana na wykazie sporządzonym przez Politechnikę Warszawską, a Wnioskodawca byłby objęty ubezpieczeniem za miesiąc grudzień 1981 roku. Podkreślić również należy, iż Wnioskodawca świadczył usługi na mocy umów cywilnoprawnych zawieranych na krótkie okresy (1 miesiąc), tym samym nie mógł on liczyć na stałość zatrudnienia, zawarcie kolejnej umowy. W związku z powyższym materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, iż na skutek internowania poniósł szkodę wynikającą z utraty zatrudnienia, gdyż do utraty pracy/ świadczenia usług doszło przed internowaniem już 30. 11. 1981 roku. W związku z powyższym brak jest podstaw do zasądzenia odszkodowania w niniejszej sprawie.

W świetle powyższej argumentacji, apelacja jest całkowicie uzasadniona, dlatego też wnoszę jak na wstępie.

Załączniki - 4 odpisy apelacji;

RADCA PRAWNY
Komenda Główna Policji
Gracyna MICHAŁ GABRYEŁSKA